

آینه‌ی فرهنگ و تمدن پر افتخار نیاکان ما

آشنایی با موزه‌ی ایران باستان و موزه‌ی ایران اسلامی
در فهرست آثار میراث فرهنگی یونسکو

حمید دهقان

اشاره

تاکنون در بخش‌های گوناگون سلسله مطالب میراث ما، با برخی از بخش‌های میراث شکوهمند اسلامی - ایرانی آشنا شده‌اید. هدف از درج این مباحث در رشد آموزش ابتدایی، آن است که آموزگاران محترم در مقام مهم‌ترین خوانندگان مجله، ضمن ایجاد انگیزه، بتوانند با بهره‌گیری از محتوای مطالب، در ارتباط با آشنا ساختن دانش‌آموزان با هویت اسلامی - ایرانی، تدریس اثربخش‌تری داشته باشند.

در این شماره، موزه‌ی ملی ایران در تهران را معرفی کرده‌ایم که شامل دو موزه‌ی ایران باستان و موزه‌ی ایران اسلامی است.

می‌گویند گذشته چراغ راه آینده است و هر ملتی که گذشته‌ی خود را پاس بدارد، آینده‌ی روشنی در انتظارش خواهد بود. یادگار نیاکان هر ملت نیز نشانگر اندیشه‌ها و تمدن و آداب و رسوم دیرینه‌ی آنان است. موزه‌ی ملی در هر کشوری آینه‌ی است که هر بیننده‌ی سرگذشت مردمان آن دیار را تماشا می‌کند. از اهمیت موزه‌ها این است که در بسیاری از کشورها، دیدار از موزه، جزو واحد درسی دانش‌آموزان محسوب می‌شود. موزه‌ی ملی ایران در آستانه‌ی صد سالگی خود، حکایتی شنیدنی و خواندنی دارد:

در سال ۱۲۹۵ **مرتضی خان ممتاز الممالک**، وزیر معارف، اوقاف و صنایع مستظرفه، در یکی از اتاق‌های وزارتخانه، با ۲۷۰ قلم شیء عتیقه، نخستین موزه‌ی کشور را برپا کرد که بعدها به موزه‌ی ایران باستان و هم‌اکنون به موزه‌ی ملی ایران تبدیل شد و شامل موزه‌ی ایران باستان و موزه‌ی ایران اسلامی است. موزه‌ی ملی ایران در خیابان ۳۰ تیر، با نام موزه‌ی ایران باستان، نخستین بنایی است که با طراحی معمار برجسته‌ی فرانسوی، آندره گدار و به همت عباسعلی معمار و استاد مراد تبریزی، در سال ۱۳۱۶ در فضایی به مساحت ۱۱ هزار مترمربع احداث شد و با انتقال اشیای موزه‌ی مرتضی‌خان، موزه‌ی ایران باستان گشایش یافت.

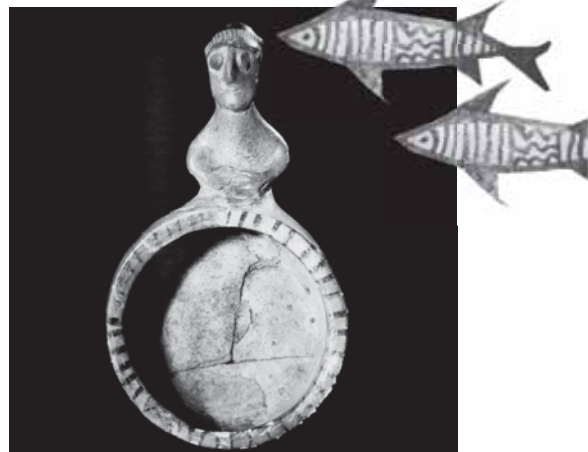

موضوع قابل توجهی که از یک سند دریافت شده، نامه‌ی آندره گدار به وزیر وقت است که پس از پایان ساختمان موزه‌ی ایران باستان، به وزیر معارف وقت نوشته است: «فضا، زمین و محوطه‌ی کنونی موزه‌ی ایران باستان فقط برای ده سال جوابگوی مراجعان خواهد بود و تاریخ و فرهنگ و هنر غنی ایران ایجاب می‌کند، مسئولان در توسعه و گسترش آن برای سال‌های آینده، پیش‌بینی لازم را داشته باشند.»

پس از انقلاب اسلامی، در سال ۱۳۷۵ با جدا شدن موزه‌ی دوران اسلامی که به صورت مستقل به ساختمان جدیدی منتقل شد، موزه‌ی ایران باستان و موزه‌ی ایران اسلامی با هم، موزه‌ی ملی ایران نامیده شدند.

موضوع آثار موزه‌ی ایران باستان، میراث فرهنگی دوران‌های باستان ایران است که نشان دهنده‌ی تمدن، فرهنگ و هنر ایران است.

محمدرضا مهراندیش، مدیر کل موزه‌ی ملی ایران باستان می‌گوید، هم‌اکنون ۵۰۰ هزار شیء تاریخی ارزشمند در موزه‌ی ملی ایران موجود است که متأسفانه به علت نداشتن فضا، فقط دو هزار تا از این اشیاء

دفتر انتشارات کمک آموزشی

آشنایی با مجله های رشد

مجله های رشد توسط دفتر انتشارات کمک آموزشی سازمان
پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش
تهیه و منتشر می شود:

- مجلات دانش آموزی** (به صورت فصلنامه و ۸ شماره در هر سال تحصیلی منتشر می شوند)
- + **رشد کودک** (برای دانش آموزان ابتدایی و پایه اول و دوم - ابتدایی)
 - + **رشد نوجوان** (برای دانش آموزان پایه های چهارم و پنجم - دوره ابتدایی)
 - + **رشد دانش آموز** (برای دانش آموزان پایه های چهارم و پنجم - دوره ابتدایی)
 - + **رشد نوجوان** (برای دانش آموزان دوره ی راهنمایی تحصیلی)
 - + **رشد جوان** (برای دانش آموزان دوره ی متوسطه)

- مجلات عمومی** (به صورت فصلنامه و ۸ شماره در هر سال تحصیلی منتشر می شوند)
- + **رشد آموزش ابتدایی**، **رشد آموزش راهنمایی**، **تحصیلی**، **رشد تکنولوژی آموزشی**، **رشد مدرسه فردا**، **رشد دبیران**، **مدرسه**، **رشد معلم**

- مجلات تخصصی** (به صورت فصلنامه و ۴ شماره در سال منتشر می شوند)
- + **رشد برهان ریاضی** (مجموعه ریاضی برای دانش آموزان دوره ی راهنمایی تحصیلی)، **رشد برهان متوسنه** (مجموعه ریاضی برای دانش آموزان دوره ی متوسطه)، **رشد آموزش قرآن**، **رشد آموزش معارف اسلامی**، **رشد آموزش زبان و ادب فارسی**، **رشد آموزش هنر**، **رشد مشاور مدرسه**، **رشد آموزش تربیت بدنی**، **رشد آموزش علوم اجتماعی**، **رشد آموزش تاریخ**، **رشد آموزش جغرافیا**، **رشد آموزش زبان**، **رشد آموزش ریاضی**، **رشد آموزش فیزیک**، **رشد آموزش نجومی**، **رشد آموزش زیست شناسی**، **رشد آموزش زمین شناسی**، **رشد آموزش شیمی و حرفه ای**

مجلات رشد عمومی و تخصصی برای روزنامه نگاران، معلمان، مدیران و کارکنان ادارات، دانشجویان، مراکز تربیت معلم و رشته های دیگری در دسترس و کارشناسان تعلیم و تربیت تهیه و منتشر می شوند.

نشانی: تهران، خیابان ایران شهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش - بلاک ۲۶۸ - دفتر انتشارات کمک آموزشی
تلفن و فاکس: ۸۸۳۶۱۸۶

در معرض دید گذاشته شده اند. نمونه هایی از نخستین ابزارهای سنگی دست ساخت بشر نیم میلیون تا یک میلیون سال پیش، تا آثار فرهنگی، تاریخی و هنری دوران ساسانی، از جمله اشیای موجود در موزه ی ایران باستان به شمار می آیند.

موزه ی ایران اسلامی که در سال ۱۳۷۵ به طور موقت افتتاح شد، پس از مدتی مرمت و بازسازی شد و با تلاش فراوان انتظار می رود، در اردیبهشت سال ۱۳۸۸ رسماً افتتاح شود.

موزه ی ایران دوران اسلامی، نشان دهنده ی شکوفایی هنر اسلامی است که در سراسر جهان اسلام مرهون تلاش ایرانیان فرهیخته و دانشمند است. مدیر موزه ی ملی ایران اطمینان دارد، موزه ی بازسازی شده، عظمت دوران اسلامی را نشان خواهد داد.

مهراندیش درباره ی بازدید دانش آموزان و دانشجویان از موزه ی ایران می گوید: «تسبب به آشنایی جوانان با فرهنگ و تمدن دیرینه ی کشور، علاقه ی زیادی داریم و می کوشیم با راهنمایان آموزش دیده، گروه های دانش آموزی را با یادگارهای نیاکان پر ارج مملکت آشنا سازیم.»

وی ترتیب مراجعه ی دانش آموزان را از طریق مکاتبه ی مدرسه ها و تعیین زمان بازدید، امکان پذیر اعلام کرد. زمان بازدید هم در شش ماهه ی اول سال، از ساعت ۹ صبح تا ۶ بعدازظهر و در شش ماهه ی دوم سال از ساعت ۹ صبح تا ۵ بعدازظهر است. در ایام هفته، فقط روزهای دوشنبه موزه تعطیل است.

روزانه گروه های زیادی از جهان گردان کشورهای گوناگون و ایرانیان علاقه مندی از تهران و شهرهای دیگر به موزه ی ملی ایران مراجعه می کنند. هم چنین بسیاری از کشورهای جهان، به خاطر عظمت و ارزش بالای اشیای موجود در موزه ی ایران درخواست می کنند، برخی از این اشیاء در کشورهای آنان به نمایش گذاشته شود. در همین ارتباط، در هفت سال گذشته، ۲۱ نمایشگاه از آثار فرهنگ و تمدن ایران در موزه های معروف جهان به نمایش درآمده است که موزه «تاریخ و هنر وین»، موزه ی «لوور پاریس» و موزه ی «سئول» و چند شهر دیگر کره ی جنوبی، از جمله ی آنان به شمار می آیند. به گفته ی مدیرکل موزه ی ملی ایران، در حال حاضر ۱۶ کشور تقاضای برپایی نمایشگاه آثار ایران در کشور خود را به موزه ی ملی ایران ارسال کرده اند که این موضوع تحت بررسی قرار دارد.

آمار ورودی جهان گردان نیز نشان می دهد، نمایش آثار ایران در کشورهای جهان، موجب جذب جهان گردان به کشور ما شده است.

